

Univerzitet u Beogradu, geografski fakultet

Studijska grupa: geoprostorne osnove životne sredine

Predmet: Ekološko pravo

Evropska unija i zaštita životne sredine

Maj 2011.

Sadržaj

Uvod.....	3
Razvoj politike EU u oblasti životne sredine.....	4,5
Ciljevi i načela politike EU u oblasti životne sredine.....	6,7
Nadležnost EU u oblasti životne sredine.....	7,8
Evropska agencija za životnu sredinu.....	8
Akcionni programi EU u oblasti životne sredine.....	9,10
Zaključak.....	11
Literatura.....	12

Uvod

Iako se danas može reći da različita pitanja u oblasti životne sredine ili u vezi sa životnom sredinom zauzimaju značajan deo aktivnosti EU, tek početkom sedamdesetih godina XX veka, Evropska zajednica (EZ) je počela da preduzima intenzivnije političke akcije u ovoj oblasti. To koincidira sa trendom jačanja svesti o značaju i globalnim posledicama problema životne sredine kao i (ne)preduzimanja odgovarajućih mera relevantnih subjekata šire u međunarodnoj zajednici s kraja šezdesetih godina XX veka. Prvi propisi koje je EZ donela u oblasti životne sredine bili su, između ostalih, direktive koje su se odnosile na upravljanje otpadom (1975. g.), kvalitet vode za kupanje (1976. g.), zaštitu ptica (1979. g.), itd. Različite mere koje su preduzimate u tom periodu bile su na specifičan način povezane sa pitanjima u oblasti životne sredine i imale su prevashodne ciljeve koji su se odnosili na zajedničko tržište. Zbog toga je i pravni osnov njihovog usvajanja bio član 100. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (npr. ispitivanje novih hemikalija, usklađivanje pristupa kontroli zagađenja itd). Serija od šest do sada donetih akcionih programa EU u oblasti životne sredine započela je 1972. godine, čime je učinjen ključni preokret u politici EU. Prvim Akcionim programom (1972. g.) je precizirano da Komisija treba da predloži mere za smanjenje zagađivanja, unapređivanje prirodne i urbane životne sredine, i da preduzme potrebne aktivnosti vezane za probleme životne sredine uzrokovane oštećenjem pojedinih prirodnih resursa i unapređenjem svesti o problemima životne sredine i obrazovanja. Ove aktivnosti su uticale na preduzimanje aktivnijih mera na pripremi i usvajanju pojedinih propisa u oblasti životne sredine.

Razvoj politike EU u oblasti životne sredine

Razvoj politike i prava životne sredine EU može se pratiti i kroz razvoj mesta i uloge koju pitanja životne sredine imaju u osnivačkim aktima EZ, odnosno EU. Politika u oblasti životne sredine ugrađena je u ugovornu strukturu Zajednice tek Jedinostvenim evropskim aktom 1987. godine, da bi njen okvir bio dalje proširivan, ili samo na izvestan način makar posredno menjan, Ugovorom o Evropskoj uniji (1992. g.), Ugovorom iz Maastrichta (1992. g.), Amsterdamskim ugovorom (1997. g.), Ugovorom iz Nice (2003. g.) i na kraju Lisabonskim ugovorom (2009. g.). Do 1987. godine, usvojeno je oko 200 propisa i to na osnovu tadašnjeg člana 100. (kasnije 115, odnosno 135) ili na osnovu člana 235. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice. Ipak, odsustvo jasnog pravnog osnova za politiku Zajednice u oblasti životne sredine bilo je izloženo kritici naročito jednog dela članica organizacije. Jedinostveni evropski akt (1987. g.) uvodi posebnu glavu naslovljenu sa „životna sredina“ (Članovi 130s-t) obezbeđujući izričitu pravnu osnovu za politiku Zajednice u oblasti životne sredine. Na osnovu ovih odredbi Komisija je imala mogućnost da predlaže donošenje propisa u različitim oblastima sa ciljem da se obezbedi zaštita i unapređuje kvaliteta životne sredine, doprinose zaštiti ljudskog zdravlja i obezbedi racionalno korišćenje prirodnih resursa. Ovim

dokumentom je utvrđeno da se aktivnosti u oblasti životne sredine imaju preduzimati u skladu sa principom prevencije, principom da šteta treba da bude sprečena na izvoru nastajanja i principom zagađivač plaća. Posebno značajnim se smatra činjenica da je uveden i princip integracije, tj. da zahtevi u oblasti životne sredine moraju biti integrisani u druge politike Zajednice.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com